

VALIDATION OF THE AFFECTIVE DISTRESS QUESTIONNAIRE FOR PATIENTS WITH EJACULATORY DISORDER

Cristian Delcea, President of the Sexology Institute, Cluj-Napoca

Abstract: The goal of this study consists of validating the questionnaire entitled "Affective Distress in Patients with Ejaculatory Disorders". The topic approached is a current one, due to the fact that in Romania there are neither psychometric, qualitative tests, nor a scale for measuring affective distress in patients suffering from premature ejaculation (PE). Validating an instrument meant to measure affective distress in PE patients on the Romanian population contributes to a new challenge to release a test battery able to assess masculine sexual disorders with a predominantly psychogenic etiology.

Keywords: *ejaculatory disorder, affective distress, validation*

Actualitatea temei abordate constă în faptul că În România nu există un test psihometric, calitativ sau o scală pentru măsurarea distresului afectiv la pacienții cu ejaculare precoce (EP). Validarea unui instrument de măsurare a distresului afectiv la pacienții cu EP pe populația României contribuie la o nouă provocare de lansare a unei baterii de teste pentru evaluarea tulburărilor sexuale masculine de etiologie predominant psihogenă.

Obiectivul prezentei lucrări constă în validarea chestionarului *Distresul afectiv la pacienții cu tulburare de ejaculare*.

Fundamentele teoretice ale construirii chestionarului sunt:

- Modelului Ellis

Teoria lui Ellis argumentează că emoțiile negative funcționale și emoțiile negative disfuncționale sunt diferite din perspectiva trăirilor perceptiv asociate tipului de emoție, a cognițiilor asociate și a răspunsurilor comportamentale ale emoției țintă. Intensitatea emoțional negativă este activată de cogniții iraționale care blochează resursele personale adaptative și de atenție a celor cu EP. Iraționalitatea vine de la tendințele dogmatice, rigide, absolutiste și nerealiste a celor cu EP astfel încât își dezvoltă un pattern al distresului afectiv.

- Modelului Clark și Beck

Clark și Beck, (2012) au dezvoltat 12 ipoteze cu privire la anxietate. Spre exemplu:

- *Distorsionarea voluntară în favoarea amenințării;*
- *Procesare atențională diminuată a siguranței;*
- *Evaluări exagerate ale amenințării;*
- *Erori cognitive distorsionate favorizând amenințarea;*
- *Interpretarea negativă a amenințării;*
- *Gânduri exagerate privind amenințarea, specifice fiecărei tulburări de anxietate;*
- *Coping ineficient;*
- *Procesare facilitată a amenințării;*
- *Procesare inhibată privind siguranța;*
- *Strategii cognitive compensatorii ineficiente;*
- *Vulnerabilitate personală accentuată;*
- *Convingeri persistente legate de amenințare.*
- Modelului D. David

David, D. împreună cu o echipă de cercetători din țară au validat o nuanțare a doi factori cognitivi (speranță vs. așteptare) asociată distresului afectiv. Ei au subliniat că *expectanțele* cărăspuns la distres sunt predicții asupra reacțiilor pe care le au indivizii cu anxietate. De fapt, expectanțele mobilizează resursele adaptative.

Speranțele – ca răspuns modifică și nuanțează efectul expectanțelor răspuns în rău. Adică, speranțele sunt un factor cognitiv care inhibă resursele de atenție și resursele personale adaptative.

Subiecți: în studiu au fost incluși 166 de subiecți, cu vârsta cuprinsă între 19 și 54 ani ($m = 34$ ani).

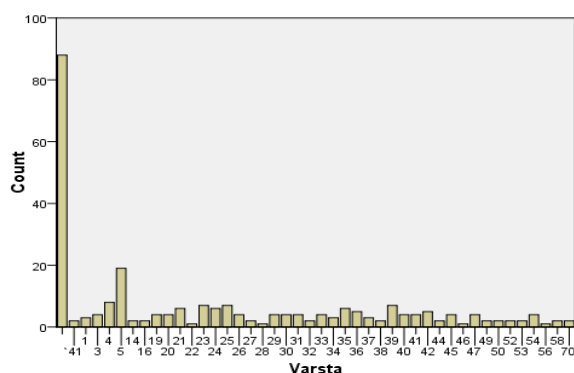

Fig. 1 Distribuția subiecților în funcție de vârstă

Chestionarul cuprinde două scale:

- Măsurarea distresului afectiv;
- Intensitatea distresului afectiv.

Chestionarul de evaluare (CDAPTE) este un chestionar cu nouăsprezece itemi care măsoară profilul distresului afectiv la bărbații cu ejaculare precoce. Chestionarul poate calcula un scor general al distresului. Chestionarul cuprinde 19 itemi care măsoară profilul distresului afectiv la bărbații cu ejaculare precoce. Chestionarul poate măsura un scor general al distresului. Posibilitățile de răspuns ale bărbaților cu EP la fiecare item din cei 19 sunt: 1 - Trist, 2 - Deprimat, 3 - Deprimat și trist, 4 - Trist, deprimat și supărat, 5 - Niciuna din variantele de mai sus; 1 - Deloc, 2 - Foarte puțin, 3 - Puțin, 4 - Mult, 5 - Foarte mult.

Administrare și cotare: chestionarul se administrează în varianta creion-hârtie, atât individual (și în varianta autoadministrare), cât și în grup. Se prefera administrarea individuală, ori de câte ori este posibil. În cazul administrării în grup, este indicat ca grupurile să nu fie mai mari de 16 persoane. Când grupul este mai mare de 16 persoane, numărul examinerilor trebuie să crească, păstrându-se raportul de un examiner la maximum 16 persoane evaluate.

Condiții de administrare: Mediul securizat și ferit de zgomote; persoana examinată să fie motivată pentru completarea chestionarului și odihnită; mobilier și iluminare adecvate, care să permita individului examinat completarea în condiții bune a chestionarului. În cazul aplicării în grup, spațiul trebuie să fie suficient de mare pentru a oferi confort persoanelor examinate.

Instrucțiuni de aplicare:

chestionarul se administrează fără limită de timp. Așadar, după ce materialele și condițiile necesare pentru administrarea chestionarului sunt asigurate, individului examinat i se spune: Mai jos vă prezentăm un eșantion de întrebări care descriu emoțiile. Pentru fiecare întrebare marcați cu un „X” pe foaia de răspuns varianta care vă descrie cel mai bine. Atunci când răspundeți, referiți-vă la situația dumneavoastră din ultimele 10 acte sexuale. Răspundeți la toate întrebările. Aceste instrucțiuni apar și pe lista cu itemii, individual putând să le recitească ori de câte ori dorește pe parcursul evaluării.

Deloc	Foarte puțin	Puțin	Mult	Foarte mult
		X		

Cotarea răspunsurilor

Cotarea pentru cei 19 itemi se face alocându-se de la unu la cinci puncte după cum urmează: pentru cotarea direct deloc = 1, foarte puțin = 2, puțin = 3, mult = 4, foarte mult = 5.

Scorul global pentru distresul afectiv se obține prin însumarea scorurilor la cei 19 itemi. Iar cotarea (însumarea scorurilor pe total) este făcută direct. De fapt, itemii sunt cotați direct.

Se mai poate face și pe subscale la itemii pari (I9) pentru identificarea emoțiilor disfuncționale și un alt scor pe sub scala itemilor impari (I10) pentru identificarea intensității emoțiilor disfuncționale deja identificate.

Fidelitatea pe întregul chestionar

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,916	,914	19

Reliability Statistics		
Lambda		
	1	,868
	2	,922
	3	,916
	4	,805
	5	,901
	6	,935
N of Items		19

Fidelitatea la Subscala I

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
23,96	59,095	7,687	8

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,788	,780	8

Reliability Statistics		
Lambda	1	,730
	2	,835
	3	,822
	4	,727
	5	,822
	6	,834
N of Items		9

Fidelitatea la Subscala II

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
28,20	109,705	10,474	10

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,862	,861	10

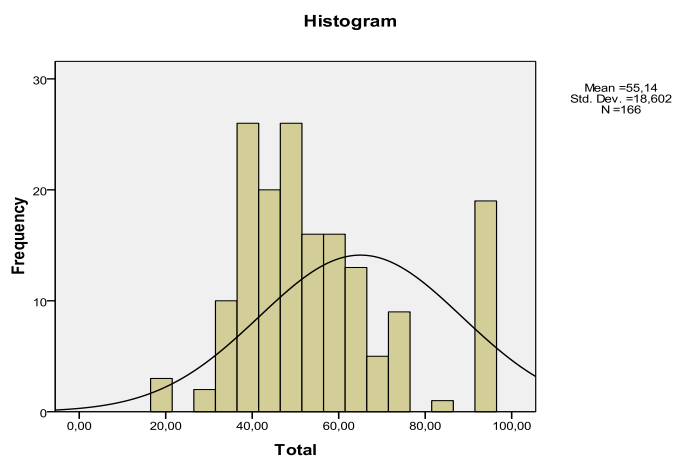
Reliability Statistics		
Lambda	1	,730
	2	,835
	3	,822
	4	,727
	5	,822
	6	,834
N of Items		9

Fidelitatea test – retest

	α Cronbach pentru eșantionul românesc N=167	Corelația test-retest pentru eșantionul Românesc N=167
Chestionar	.83	.79*
Chestionar	.83	.78*

- Corelația test-retest valorile însoțite de * sunt semnificative la $p < 0.01$
- Indicii obținuți pentru fidelitatea test-retest sunt mai mici decât cei pentru consistența internă, dar în mare parte semnificativi.
- Lotul pe care s-a testat fidelitatea test-retest (89 de participanți din 167) permite evidențierea unui efect mediu.

Statistica descriptivă a chestionarului

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
55,1446	346,052	18,60246	19

Metoda KMO

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,907
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1557,106
	df	171
	Sig.	,000

Tabelul de mai sus arată o măsură globală de adecvare a eşantionării. Aceasta poate lua valori între 0 și 1. Dacă valorile au un scor sub .50, eşantionul nu este bun pentru a realiza analiza factorială pentru eşantionul nostru. Aşadar rezultatul nostru este de ,907 pentru acest set de variabile. El este mai mare de 0.50 prin urmare continuăm analiza și este adecvat pentru cercetarea de față.

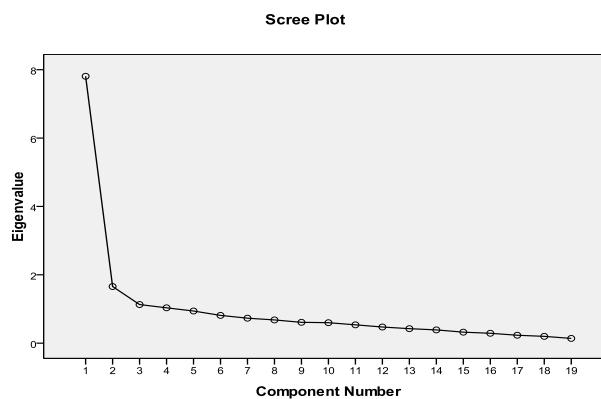

Figura de mai sus ne ilustrează reprezentarea fiecărui factor. Se observă că în grafic există o cotitură ce indică o ruptură între situațiile anterioare și o ameliorare semnificativă a soluției la nivelul factorilor 3. Se mai observă, pornindu-se de la dreapta la stânga, că linia întreruptă începută la nivelul factorului 18 se continuă până la nivelul factorului 3. Primii trei factori se află deasupra acestei linii după punctul de cotitură. În consecință vor fi extrași ducând la o soluție cu trei factori. Primul factor se detașează net de ceilalți trei, el fiind mai saturat în putere explicativă.

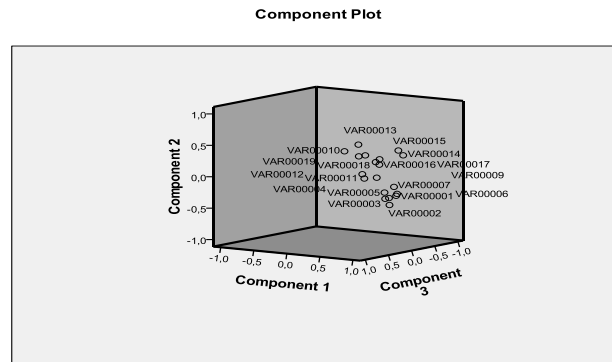

Figura de mai sus arată rotația factorilor care confirmă ajustarea factoriilor (axele), analize factoriale pentru a face factorii să fie mai ușor de interpretat la testul supus validării. Pentru aceasta, numărul de saturații factoriale mari și mici este maximizat, în timp ce numărul de saturații factoriale de dimensiuni medii este minimizat.

Inițial, metoda presupunea trasarea axelor (a factorilor) pe hârtie milimetrică și rotirea lor fizică pe pagină, lăsând saturațiile factoriale în aceleași puncte pe grafic. Prin urmare, saturațiile factoriale se schimbă, din moment ce ele nu au fost deplasate, dar axele da.

Așadar, rotirea factorilor ne arată cum chestionarul are o bună saturație ce reprezintă corelația dintre o variabilă și funcția factorială sau discriminantă fiind necesar în interpretarea factorilor propuși de noi.

În ceea ce privește aprecierea itemilor de către experți, aceasta a fost realizată în felul următor: fiecare item a fost notat pe un bilet și mai mulți experți, lucrând individual, au apreciat pentru fiecare item scala căreia îi corespunde. Fiecărui i s-a înmănat o listă cu itemii testului, solicitându-i-se să evalueze fiecare item astfel: 1-esențial, 2- util, dar nu esențial, 3- neesențial, pentru fenomenul studiat. Această analiză a ajutat ulterior la calcularea proporției validității de conținut. Toți itemii prezentați au fost considerați esențiali și utili de peste 50 % dintre experți.

La înțelegerea în limba română au fost 2 experți, unul de limba română (drd. Delcea Eva Ildiko UBB și) și altul (Conf. Univ. Dr. Monica Albu) pe calitatea răspunsurilor și înțelegerea textului de către chestionat.

Validitatea de conținut, construct, convergentă și de criteriu

La validitate s-a mai folosit corelarea scalelor chestionarului cu cele ale altor chestionare similare. Spre exemplu, am comparat scorurile la fidelitate pentru Cronbach's alpha = .92 iar test-retest .82 de la "Scala de Anxietate Hamilton HRSA" versiunea pe populația din România (RPTS Cluj-Napoca).

La "Profilul Distresului Afectiv" are un rezultat pentru Cronbach's alpha = .96 iar pentru test-retest .70 semnificativ la pragul de $p < .001$. La fel și cu rezultatele chestionarului „STAI I și II” unde Cronbach's alpha este de .92 iar test-retest este de .66 semnificativ la pragul de $p < .001$.

Așadar, avem rezultate care corelează pozitiv cu chestionarul nostru.

Datele noastre disponibile ne pot arăta că validitatea de criteriu a chestionarului este predictivă și concurrentă, validitatea de construct stabilește scorurile care arată

comportamentele observate, validitatea de conținut stabilește reprezentativitatea întrebărilor, este similară validității de criteriu și de construct în sensul că măsoară adecvarea testului și diferă în sensul că examinează întrebările printr-un test.

Tot la validitatea de conținut, chestionarul stabilește reprezentativitatea itemilor din test și stabilește conținutul în timpul creării testului.

Etalonare

Etalonul face referire la clasele stabilite asupra grupului țintă sau cotele numite în continuare tabel de norme sau etalon. Rezultatele brute au căpătat semnificație fiind raportate la etalonul de față. El a fost creat pe 5 clase normalizate. Iar pentru scorul total avem diferențe semnificative în funcție de sex (masculin).

Așadar, etalonul este valabil numai pentru sexul masculin. Mai jos avem tabelul cu clasele și cotele etalonului de față.

CDAPTE Total N=166, Sex=M		
Clase	Descriere	Cote
I	Nivel foarte scăzut de distres	≤ 26
II	Nivel scăzut de distres	26-37
III	Nivel mediu de distres	37-54
IV	Nivel ridicat de distres	54-84
V	Nivel foarte ridicat de distres	≥ 87

Concluzii

Valoarea coeficientului α -Cronbach ne indică o fidelitate mare a chestionarului. Mai mult, coeficientul λ_3 al lui Guttman aduce o notă de precizie, fiind mai apropiat de valoarea reală pentru subscalele din chestionar și pe totalul chestionarului de față. Un coeficient de corelație este un indice numeric care arată puterea și direcția relației dintre itemi. Iar la corelațiile item/item, a chestionarului și pe totalul itemilor, avem rezultate semnificative, în sensul că au o mare fidelitate.

Spre exemplu, analiza factorială este folosită în mod obișnuit atunci când s-a încercat să se înțeleagă modelul reacțiilor participanților care au completat chestionarul. Elementele care au măsurat aspecte similare pot fi identificate prin analiză factorială și, în consecință, pot fi deduse din structura răspunsurilor date la întrebările din chestionar nostru. Așadar, la metoda KMO avem un rezultat semnificativ de mare pentru adecvarea eșantionului preprezentativ.

Prin criteriul grafic a lui Cattell, cunoscută sub numele de scree plot și prin metoda de analiză paralele propusă de Hon s-a observat că în grafic există o cotitură ce indică o ruptură între situațiile anterioare și o ameliorare semnificativă a soluției la nivelul factorilor 3 ce ne arată o soluție adecvată cu trei factori.

La rotația factorilor, aceasta ajustează factorii (axele) analizei noastre factoriale pentru a face factorii să fie mai ușor de interpretat. Pentru aceasta, numărul de saturații factoriale mari și mici este maximizat, în timp ce numărul de saturații factoriale de dimensiuni medii este minimizat.

Initial, metoda presupunea trasarea axelor (a factorilor) pe hârtie milimetrică și rotirea lor fizică pe pagină, lăsând saturațiile factoriale în aceleași puncte pe grafic. Prin urmare,

saturațiile factoriale se schimbă, din moment ce ele nu au fost deplasate, dar axele da. Rezultatul nostru arată rotația factorilor care confirmă ajustarea factoriilor (axele) analize factoriale pentru a face factorii să fie mai ușor de interpretat la testul supus validării.

Prin urmare, pe baza acestei calități psihometrice odată verificată și dovedită calitativ putem utiliza cu încredere chestionarul pe populația țintă pentru care a fost construit. Utilitatea practică a acestui studiu a fost atinsă. Așadar putem afirma că instrumentul ne poate ajuta să identificăm profilul distresului la bărbații cu ejaculare precoce din România.

Utilitatea și scopul acestui studiu răspunde unor așteptări a psihoterapeuților care practică sex-terapia precum și a psihologilor clinicieni în vederea programelor strategice comprehensive cu consecințe psihologice integrate într-un model lărgit de sănătate publică și pentru a oferi intervenții și programe individuale și de grup la nivel de țară în vederea intervețiilor de evaluare clinică și psihoterapie.

Limitele cercetării

- primă limită a acestui studiu care se impune este numărul mic de participanți (167) încadrați în cercetare.
- altă limită a studiului este faptul că participanții nu au fost selectați aleatoriu, pentru că s-a realizat pe bază de voluntariat.
- Este posibil ca unele răspunsuri să fi fost dezirabil social.
- altă limită, a fost o participare online ceea ce limitează participarea și a altor respondenți care nu folosesc internetul sau calculatorul.
- altă limită ar mai fi faptul că la validare, comparația clinic/nonclinic nu a fost introdus la criteriul de validitate.

BIBLIOGRAFIE:

- Ellis, A., 1994, *Reason and emotion in psychotherapy*, New York: Carol
- Lupu, V., 2012, *Abordarea cognitiv-comportamentală în sexologie*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca